

Hersenspinsels

BOEKSICAL

**GEERTJE
GEERLINGS**

Hersenspingsels

Boeksical

Geertje Geerlings

UITGEVERIJ
VOGELVRIJ

Colofon

Eerste uitgave: Augustus 2024
Geertje Geerlings

Uitgeverij Vogelvrij
Muziek en audio: Eric de Roode
Redactie: Hadassah de Boer
Correctie: Janke Scharff
Omslagontwerp: Jesse Jeroen Unlimited
Opmaak: Bob Broeze, Kingfisher Design

ISBN E-boek: 978-90-834372-3-1
ISBN Paperback: 978-90-834372-2-4

© 2023 Uitgeverij Vogelvrij. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of op enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de rechthebbende(n).

© 2023 Uitgeverij Vogelvrij. All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise, without the prior permission in writing from the proprietor(s).

De stemmen:

Chris: Jim van der Heyden

Mark: Jesse van der Heyden

Else: Meike van Es

Man en vrouw op het strand: Erik Brey en
Veronique van der Scheer

De vrouw in het hoofd: Jacqueline Aronson

Een zomerdag in 2022

1.

Het is vandaag druk op het strand, wat logisch is. Het is bloedheet en de zee brengt tenminste nog enige verkoeling. Sommigen gaan zwemmen, anderen komen alleen maar voor het windje dat naar de kust toe waait. Glimmende bruine lijven verstoppen zich voor de onbarmhartige zon onder vaak net iets te kleine parasols, waardoor ze niet helemaal languit kunnen liggen. Irritant. Pas op, wie in slaap valt, ontwaakt een uur later met verbrande voeten.

Een man en een vrouw van in de vijftig, bepakt en bezakt met van alles en nog wat – een parasol, een koelbox, tassen met strandspullen – zijn net aangekomen en zoeken een plekje, strompelend in het hete, mulle zand. Ze ploffen neer in het vier vierkante meter stukje dat nog vrij is en beginnen zich te installeren. De handdoeken worden uitgespreid, de koelbox ingegraven, de parasol opgestoken. Ze moeten meteen al dicht bij elkaar gaan liggen voor het beetje schaduw dat ze meegenomen hebben en houden hun wijde, losse strandbroeken daarbij aan. Ook hun benen steken uit en moeten beschermd worden tegen het meedogenloze zonlicht. Zij legt zijn overhemd uitgespreid over hun voeten.

Dan gaan ze achterover liggen en kijken steunend op hun ellebogen uit over de zee, waar in de verte en iets dichterbij een aantal zeilbotjes te zien is. Veel zijn het er niet, maar het is er prachtig weer voor. De wind is behoorlijk. Vooral daar, zo te zien.

Klamme hitte - 1

Scan de QR-code
of klik hier

(Man en vrouw op het strand)

(De vrouw)

't is broeierig, 't is heet
al ben je dun gekleed
je kleren plakken
plakken van het zweet
Wat een klamme hitte
je zit maar thuis te zitten
te deppen en te puffen
te zweten en te suffen
dus dachten we, vooruit
nou niet dat hele duffe
we nemen een besluit
en trekken der op uit
we nemen een besluit
en trekken der op uit
denk eens na, waar vind je
nou een lekker koel windje?
Aan zee!

nu even liggen en dan later
lekker plonsen in het water
in het water kalmpjes aan
wij hebben zo dat lome
van laat de boel maar gaan
en laat de boel maar komen
niks meer is de bedoeling
dan te zoeken naar verkoeling
lekker plonsen, lekker spatten
ik hou wel van dat natte

beetje lachen, beetje kletsen
lekker van dat ouderwetse
lekker niks doen, zoals vroeger
beetje hangen, beetje praten
en het allemaal maar laten

‘Zowel vanbuiten, als vanbinnen,’ lacht hij en hij
graait naar de kleine, half ingegraven koelbox,
haalt er een blikje bier uit, dat hij met een plofje
opent. Het schuim golft over zijn hand. Hij
neemt meteen een flinke slok.

‘Geef mij een colaatje-zero,’ zegt zij.

Ze drinken hun drankjes zwijgend, terwijl ze
naar de zee en om zich heen kijken. God, wat
is het druk vandaag. Elk stukje strand is bezet.
Toch zien ze er tevreden uit. Het was een heel
gesjouw en de auto staat wel drie kilometer
verderop, maar ze zijn er en voorlopig gaan ze
niet meer weg, dat is zeker. Op het strand is het
vandaag echt beter dan in de stad, waar de hitte
helemaal niet te harden is.

Even gaan ze weer liggen, sluiten hun ogen en zakken weg. Een halve slaap laat de geluiden van het strand naar de verte verdwijnen. Het is alsof ze opgetild worden en ergens heen gebracht worden waar het wat rustiger is.

Ze merken dan ook niet dat het een klein uurtje later opeens snel donkerder wordt, omdat de zon zich achter een zwarte wolk verstopt heeft. Pas als er in de verte wat gerommel klinkt en de wind zich van mild naar stevig en vervolgens zelfs naar hard ontwikkelt, ontwaken ze, verbaasd door het grote verschil met toen ze wegdommelden. Hun parasol wordt plotseling opgetild, slaat verderop op het harde zand drie keer over de kop en komt half in het water terecht. Mensen zijn opgesprongen, graaien hun boeltje bij elkaar en beginnen gehaast het strand te verlaten.

Klamme hitte - 2

Scan de QR-code
of klik hier

(De vrouw)

en dan opeens in vijf minuten
we zijn ons kapot geschrokken
is het weer compleet veranderd
is de hele lucht betrokken
wat een wind opeens
't begint opeens
ontiegelijk te waaien
harde zuiderwind
uit de golf van Biskaje
of van de kant van Noord-Bretagne
wat een wind, je kan je
nauwelijks staande houwe
God, Wilhelmus van Nassaue
alle Jezus wat een storm
wat een wind zeg, nou enorm
wat een enorme wind
in het bijzin van een dame
god die moet zich schamen

't begint zowaar te stormen
het lijkt verdomd wel een orkaan
en er komt ook nog regen aan

Een paar dikke, vette druppels ploffen inderdaad al in het zand en op hun dunne broeken. Het gaat echt snel nu. De vrouw begint alles bij elkaar te graaien en in de twee tassen te proppen. Haar man is opgestaan, loopt een paar passen in de richting van de branding en kijkt uit over zee. Hij vindt het wel mooi allemaal, al dat natuurgeweld. Dan ziet hij opeens iets wat zijn aandacht trekt. Hij knijpt zijn ogen samen en tuurt.

'Het gaat mis daar!' roept de man en hij wijst. 'Ze liggen in het water. Dat gaat niet goed!' Hij wijst naar zee, maar de meeste strandgangers reageren niet. Ze zijn met zichzelf bezig, zeker nu de regen echt op gang begint te komen en de druppels aan het verworden zijn tot pijpenstelen.

Alleen twee jongens en een meisje van in de twintig komen naast hem staan en kijken mee. De regen kan ze niet schelen, want ze zijn jong en toch al nat. Het gaat inderdaad niet goed daar, zien ze. Verderop op zee, vlak achter de branding, staat een man op de zijkant van een omgeslagen zeilboot. Hij gebaart wild naar de wal, zwaaiend met zijn armen.

Klamme hitte - 3

Scan de QR-code
of klik hier

(De man:)
wind in stoten
wind in vlagen
op 't water
kijk daar gaat er
kijk daar gaat er eentje om
er is er eentje omgeslagen
ja, daar is iets aan de hand
god, daar is iets aan de hand
bij dat bootje in de verte
daar is echt iets aan de hand
kijk eens jongens, dat gaat niet goed
kijk ons kijken, kijk ons kijken
maar er is niemand die wat doet
Mien met d'r gevefde nagels
en lulletje lampenkatoen
we staan een beetje dom te kijken
geen idee wat we moeten doen
dat is de natuur, dat is het instinct

de medemens kijkt toe
hoe zijn medemens verdrinkt
dat is de natuur, dat is het instinct
de medemens kijkt toe
hoe zijn medemens verdrinkt

2.

Chris staat op de zijkant van de omgeslagen zeilboot en zwaait met zijn armen, hoewel hij weet dat het geen zin heeft. Wat zouden al die mensen daar op het strand kunnen doen? Het is iets wat vanzelf gaat: zijn lichaam reageert op de paniek die nu bezit van hem heeft genomen. Het komt aan op secondes, hij weet het. En hij moet een keuze maken, een dramatische keuze.

En dan is het net of de wereld om hem heen langzaam tot stilstand komt. Alles gaat trager en trager, tot het lijkt of niets meer beweegt. De golven onder hem bewegen niet meer en de regendruppels hangen opeens volkomen stil in de lucht. Of verschuiven ze toch nog minuscule millimeters richting het wateroppervlak? Het is bijna niet meer waarneembaar. De tijd staat stil. Dat is het. Alles is stilgezet. De film is een foto geworden.

Kan hij zelf nog bewegen? Ja, dat lukt nog. Hij kan bewegen terwijl hij stilstaat. Met interesse neemt Chris het allemaal waar. Hij is een wetenschapper en dit is iets wat hij niet kent. Een bijzondere ervaring is het, die nu dwars door de paniek heen schijnt en het overneemt. Wat is er aan de hand? Wat is dit? Wat gebeurt er?

Ook de materie om hem heen vervormt. De golven lijken op te lossen, de regendruppels verdampen en het strand verderop waait weg. Het is alsof hij opeens ergens anders is. Een

vreemde ruimte. Wat is dit? Waar is hij nu? Het lijkt wel een druipsteengrot, met stalactieten en stalagmieten, maar dan zacht, vlezig, rubberachtig. Wat is dit? Waar is hij? Hoe komt hij hier terecht? 'Waar ben ik?' vraagt hij. Hij heeft naar het geluid van zijn eigen stem geluisterd maar kan niet bepalen of hij hardop gesproken heeft.

Een vrouw verschijnt. Ze komt hem bekend voor. Ze lijkt op zijn moeder. Of is het geen vrouw? Hij weet het niet zeker. Het zou nu ook een man kunnen zijn, die op zijn vader lijkt. Nee, ze is toch een vrouw, ziet hij nu, en ze lijkt inderdaad op zijn moeder, maar ze is het niet.

Ze loopt naar hem toe en knikt. 'Welkom,' zegt ze rustig en vriendelijk. 'We zijn in je hoofd, in de binnenkant van je hoofd, Chris. Je staat op de rand van je boot, die net omgeslagen is. De enorme hoeveelheid adrenaline die je aangemaakt hebt, vermenigvuldigt de luttele seconden die je hebt. Je hebt tijd. Voldoende tijd. Alles staat stil daar, daar op het water. Of ik moet zeggen, bijna, het staat bijna stil. Je hebt tijd om tot een beslissing te komen.'

Chris staart haar aan. 'Ik ben in mijn hoofd?'

'Dat verbaast je,' knikt de vrouw. 'Ik begrijp het. Een kleine rondleiding? Loop even mee. Ik ben je gids. Nogmaals, maak je geen zorgen. We hebben echt tijd. Die paar seconden hier zijn daar een uur of langer.' Ze draait zich om. 'Kom,' zegt ze nog eens en ze loopt voor hem uit.

Chris volgt haar, te verbaasd om iets anders te doen. Deze vrouw weet waar ze is en wat er hier speelt en hij moet haar volgen. Hij is

overgenomen door iets en geeft zich eraan over. Bevindt hij zich dus in zichzelf en de adrenaline vertraagt alles? Kan dat? Het zou kunnen. Maar is dit wat hij nu meemaakt dan een hallucinatie? Het ziet er zo echt uit allemaal. Zo tastbaar.

Rondleiding

Scan de QR-code
of klik hier

=(de vrouw)

het hoofd
een prachtig lichaamsdeel
het hoofd
en god, het kan zoveel
het hoofd
is vaak zo cultureel
het hoofd
en dan weer crimineel
het hoofd
belangrijk, seksueel
het hoofd
het is zo essentieel
het hoofd
buiten haar en vellen
binnen bloed en cellen
boordevol gedachten
en onvermoede krachten

de neus
zo vaak verstopt met snot
de neus
't is net een druipsteengrot
de neus
men peutert met genot
in de neus
soms verstopt met haartjes
met heel speciale schaatjes
laat de neus zich knippen
haartjes op de lippen

het oor
dat is een fenomeen
het oor
twee stuks is algemeen
het oor
daar klinkt muziek doorheen
het oor.
zoveel komt daar binnen
letters, woorden, zinnen
gesprekken en debatten
stop ze vol met watten

de mond
zit tussen neus en kin
de mond
daar gaat van alles in
de mond
een slokje tonic-gin
de mond
bal gehakt met bieten

biefstukken met frieten
een hapje van een broodje
echt, het is een zootje

kwabben, schubben, bloed.
de stank van slechte adem
walmt je tegemoet.
week en lillend vlees.
wat hebben we gegeten?
te ruiken zo: Chinees.

en half binnen-buiten zit
dan ook nog het gebit
tanden, vieze en schone
echte, valse en kronen.

het oog
zo'n prachtig apparaat
het oog
het staat soms vol met haat
het oog
of het vraagt om mannelijk zaad
het oog
bruine, groene, blauwe
prachtig zijn de jouwe
kijk ze toch eens blinken
om zo in te verdrinken

in deze modderpoel
woont het gevoel.
en hier in deze schacht
wordt heel veel nagedacht
grijze hersencellen.

daar heb je der zoveel van
da's bijna niet te tellen

dit gedeelte is de waarheid
en hierin zit de leugen
dat daar is de erotiek
en hier zit het geheugen
het geheugen
dat ons alles laat weten
wat we niet mogen of kunnen vergeten

en deze lege ruimtes
die waren nog voor talent
hier was vanuit de schepping
dus nog wat meer gepland
maar dat is niet gelukt
dat kwam er dus niet uit
we hebben 't nog geprobeerd
met een psychotherapeut
maar nee, het ging niet door
zo gaat dat, geeft niet hoor

daar zitten nog wat bobbels
dat zijn de talenknobbels
dit is de knobbel Spaans
hier zit Italiaans
daar heb je Duits en Frans
dit kleintje is Japans
En die knobbel daar
daar verwerken ze gedichten
gedichten en romans

en dan nu het hoogtepunt

jou wordt een blik gegund
op het orgaan der gekken
dit is de plek der plekken
die is hier gesitueerd
waar ongelimiteerd
wordt gefantaseerd
kijkt u goed en zie
hier: de fantasie

ehh dat, dat ding daar
zit ook prima in elkaar
't is reuze uitgekend
geen idee waar 't voor dient

zo is er hier nog meer
we weten ongeveer
't nut van dat en dit
waar 'm dat in zit
maar dat en dat daar, nee
we hebben werkelijk geen idee
hier woont zoveel prachtigs
allemaal in dit hoofd
liefde, trouw en vriendschap
die eeuwig is beloofd
maar hier woont ook haat en afgunst
en domheid, zeer stupide
hier woont soms ook verkrachting
hier woont soms genocide
'En wat is dat?' Chris wijst op een enorme ton,
die aan het eind van de gang staat en rood
opgloeit. 'Dat grote geval?'
De vrouw glimlacht. 'Dat is het schuldge-
voel.'

‘Wat een gigantisch ding.’

Ze knikt. ‘Is vaak groot bij mensen. Niet bij iedereen. Maar meestal is het groot. In tegenstelling tot het gezonde verstand. Dat is dit namelijk.’ Ze legt haar hand op een lange, dunne richel die als een elektriciteitsleiding langs alle talenknobbels en andere uitstulpingen loopt. ‘Bij jou is dit toch wel een stevige kabel, moet ik zeggen. Gefeliciteerd daarmee.’ Ze loopt verder, met flinke passen en betreedt een korte gang die naar een nieuwe ruimte voert. Chris volgt haar.

‘En dat was mijn korte rondleiding,’ zegt ze. ‘We hebben lang niet alles gezien, maar dan heb je een idee. Welkom in je hoofd, Chris.’

Hij knikt. ‘Dank je wel. Maar wat doe ik hier?’

Ze stopt en draait zich naar hem toe. ‘Een beslissing nemen. Een keuze maken.’

‘Waarover?’ Hij vraagt het, terwijl hij het antwoord weet. Hij wil het haar horen zeggen, om tijd te winnen. Hij heeft tijd nodig om te verwerken wat hem nu overkomt.

‘Buiten sta je nu op de rand van je omgeslagen boot,’ vertelt de vrouw. ‘In het water liggen je vrouw en je broer. De een zit vast in de touwen, de ander ligt onder het grootzeil. Allebei zijn ze in levensgevaar. Wie van de twee red je? Je moet kiezen. Je hebt hier de tijd om erover na te denken. De adrenaline vertraagt alles met een factor van enige duizendtallen. Je hebt in werkelijkheid maar een paar seconden, hier heb je tijd. Maar je moet kiezen, Chris. Daarvoor ben je hier. Je moet kiezen: je vrouw of je broer.’

Vanaf 1991

3.

Het is 1991 en op de speelplaats van een lagere school staat Chris van tien jaar oud wat verlegen aan de kant, terwijl zijn bijna drie jaar jongere broertje Mark met volle overgave meedoet met het spelletje voetbal met een kapotte tennisbal. Het gaat er ruw aan toe. De jongens botsen tegen elkaar aan, glijden uit en stuiteren met ruggen, armen en benen op de harde stenen tegels. Chris schudt zijn hoofd en kijkt ervan weg. Onbegrijpelijk. Waarom zou je zoiets leuk vinden? Is het leuk om je botten te breken en je huid open te schaven?

Een jongen uit de zesde klas komt opeens het schoolgebouw uitgerend en roept: 'Chris en Mark, jullie moeten bij Bokkie komen!'

Mark hoort het niet. Hij maakt net een schijnbeweging naar rechts en schuift de tennisbal naar links en dan naar voren.

'Mark!' De kreet galmt over het plein en weerkaatst tegen het gebouw en de muur die het speelplein onzichtbaar maakt vanaf de straat. Het voetbalspel stopt. 'Wat?' Mark kijkt verstoord om.

'Jullie moeten bij Bokkie komen.'

De twee broers kijken elkaar aan. Samen bij Bokkie komen? Wat betekent dat?

Even later staan ze naast elkaar in de verlaten zesde klas tegenover het hoofd van de school, die ze met een bedrukt gezicht ernstig aankijkt.

Nieuwsgierige ogen gluren vanaf de speelplaats door de ramen naar binnen.

‘En de politie heeft me verteld dat ze op een of andere manier met de auto in het water terecht zijn gekomen,’ zegt hoofdonderwijzer Ten Bokum, die in zijn afwezigheid altijd door iedereen Bokkie wordt genoemd.

‘En zijn ze nou dood?’ Mark hijgt nog na van het wilde voetbalspel op de speelplaats.

Chris kijkt van opzij naar hem. Het lijkt wel of het een hele gewone vraag is die zijn broertje stelt. Of het over iets onbelangrijks gaat. Lijkt dat zo omdat hij nog een beetje buiten adem is?

‘Jullie vader ligt in het ziekenhuis en is ernstig gewond. Heel ernstig zelfs. Jullie moeder is inderdaad overleden. Ik vind het verschrikkelijk het jullie te moeten zeggen. Echt verschrikkelijk.’

De gebeurtenissen die volgen op deze mededeling lijken voor Chris plaats te vinden achter dik glas. Stemmen klinken in de verte en beelden zijn wazig en vervormd. Er gebeurt van alles. Er komen mensen naar ze toe om dingen te zeggen, om armen om hun schouders heen te leggen en om ze mee te nemen in een vreemde auto. Het lijkt een droom, een andere wereld.

Een uurtje later zijn de twee jongens naast elkaar in het open, saaie wachtgedeelte van een gang in het ziekenhuis gezet. Er is weer van alles gezegd, maar het is niet tot Chris doorgedrongen. Hij durft nu niet meer naar zijn jongere broertje te kijken of met hem te praten. Waarom zou hij ook? Wat valt er te zien? Wat is er te zeggen? Het duurt eindelijk. Mark pakt op een

bepaald moment een stripboek en bladert daar wat in. Om iets te doen te hebben.

Twee keer verschijnt er een verpleegster die ze met zachte stem een kopje thee aanbiedt. Allebei schudden ze met de blikken omlaag gericht driftig met hun hoofden. Nee. Dit is geen moment voor thee. Mark vraagt haar dan of ze ook cola hebben en krijgt even later een blikje cola.

In het ziekenhuis

(Chris)

we zitten hier de hele dag alleen
zoveel gebeurt er om ons heen
heel voorzichtig of juist met driftige stappen
schuiven ze door de gang
en haasten ze zich over de trappen
dokters, bezoekers, patiënten
soms even drukte, korte momenten
en dan weer een stilte die eindeloos duurt
waarom zijn we toch hierheen gestuurd?
waarom zijn we hierheen gebracht?
wat wordt er van ons verwacht?
mensen die lopen, mensen die praten
we zijn hier zo alleen
en door alles en iedereen verlaten.

Het is tegen het einde van de middag als er een dokter naar ze toe komt, met twee verpleegsters aan zijn zijde. 'Zijn jullie Chris en Mark?' vraagt de man.

Chris knikt en kijkt doodsbang naar de man

op.

‘Het spijt me, jullie vader heeft het niet gehaald. We hebben ons best gedaan. Urenlang. Maar het is niet gelukt. Het spijt me ontzettend.’

Die nacht liggen ze bij elkaar op de kamer. Er is familie in huis en er zijn andere mensen die steeds zachtjes praten en alles heel erg voorzichtig doen. Zo gaat het al de hele avond. Er is voorzichtig gegeten en voorzichtig gelopen en zelfs het tandenpoetsen net deed Chris voorzichtig. Je neemt zoiets als vanzelf over, heeft hij gemerkt. Het is omdat er iets verschrikkelijks is gebeurd en dan moet je stil zijn en alles zo zachtjes mogelijk doen.

Hun twee bedden zijn dicht bij elkaar gezet, in de slaapkamer van Chris. Het leek iedereen beter als ze die nacht bij elkaar zouden slapen en daar hebben ze niet tegen geprotesteerd. Waarom zouden ze?

Of ze er net in liggen of dat het midden in de nacht is, weet Chris niet. Hij weet niet hoe laat het is, hij weet niet wat er morgen gaat gebeuren, hij weet niet of ze in hun eigen huis blijven wonen en hij weet niet wie er straks voor hem en zijn broertje gaat zorgen. Opeens is alles anders geworden en verandert het leven. Alleen dat weet hij.

Er zijn nog geluiden in huis, terwijl ze daar liggen. Stemmen en gestommel van hun opa en oma en van die mensen die ze niet kennen. En in de verte klinkt onweer. Ze liggen daar maar, in het donker. Chris kijkt weer naar opzij en ziet dat Mark ook nog niet slaapt. Hij ligt op zijn rug

naar het plafond te kijken, waar het licht van de buitenlantaarn die beneden bij de voordeur hangt, vage strepen op trekt. Waar denkt hij aan? Wat voelt hij? Hij weet het niet. Hij zegt steeds niks.

Mark voelt de blikken van zijn broer, draait zijn hoofd naar hem toe en kijkt hem aan. 'Ik ben bang,' zegt hij.

'Ik ook,' zegt Chris.

'Kan je ook niet slapen?'

'Nee.'

'Ik ook niet. Wat ben je aan het denken?'

'Gewoon, allerlei dingen. En jij?'

'Denk jij 's nachts ook vaak aan enge dingen?' vraagt Mark.

'Soms wel. Jij?'

'Ik best vaak.'

'Als je samen op een kamer ligt dan zijn er minder enge dingen,' zegt Chris. 'Ieder heeft zijn eigen enge dingen en als je samen in één kamer ligt, dan heb je allebei maar de helft.'

'O ja. Hé Chris.'

'Ja.'

'Als je broers bent, hè?'

'Wat dan?'

'En je hebt geen vader en moeder meer. Dan betekent dat dat je elkaar altijd helpt hè? Wat er ook gebeurt.'

'Altijd, wat er ook gebeurt.'

'Ik vind het leuk om broers te zijn,' zegt Mark. 'Zeker met jou. En jij?'

'Ik ook. Ik vind het ook leuk om broers te zijn. Met jou.'

'Dat hebben we nog.'

'Ja, dat hebben we nog.'

Het geluid van het levende hout

Scan de QR-code
of klik hier

(Chris en Mark)

(Chris)

's nachts, als je ligt te dromen
en er allerlei geluiden komen
en je bent nat van het zweet
dan komt dat enge
dat enge, dat nachtmerrie heet
met de angst voor een schaduw
van een vleermuis, een zwaluw
het geluid van het levende hout

(Mark)

en de lakens zijn nat en het kussen
is al drie keer gedraaid ondertussen
en ik durf niet uit bed
want de weg naar 't toilet
is gevaarlijk en lang
ik ben bang

ik ben bang voor de schaduw
van een vleermuis, een zwaluw
het geluid van het levende hout

(Chris)

in het weinige licht dat de maan geeft
gooit de donder steeds bommen omlaag
in de nacht, als de dag nooit bestaan heeft
en de tijd die gaat trager dan traag
komt de angst voor de schaduw
van een vleermuis, een zwaluw
het geluid van het levende hout

(Mark)

de angst voor de schaduw
van een vleermuis, een zwaluw
het geluid van het levende hout

4.

Het is het jaar 2015 en Else van zeventien krijgt bijles wiskunde van haar oom Frans. Zij zit in zijn huis – dat niet ver verwijderd ligt van dat van haar ouders – aan de grote tafel in de zitkamer, met een opgevouwen boek en een schrift voor zich.

Hij zit naast haar, bijna tegen haar aan en kijkt met haar mee. ‘Dat is basisrekenwerk, meisje. Meneer van Dalen wacht op antwoord. Machtsverheffen, vermenigvuldigen, delen, optellen, aftrekken. Dus wat moet je hier eerst doen?’

‘Ehhh...’ Ze staart naar het papier. Zijn nabijheid maakt haar onrustig en ze kan zich moeilijk concentreren. Dan voelt ze hoe hij van opzij naar haar kijkt en als vanzelf buigt ze zich iets van hem weg.

Hij buigt met haar mee. ‘Wat word je al een mooie vrouw, Else,’ zegt hij zacht en dicht bij haar oor. ‘Met alles erop en eraan, zoals dat heet.’

Zij zwijgt. Wat moet ze? Ze is daar alleen met de man, haar tante Tineke is boodschappen doen.

‘Dat mag ik toch wel zeggen? Dat je mooi bent.’ Hij strijkt met zijn hand over haar haar en glijdt naar beneden naar haar schouders en haar nek.

Else verstijft en kan zich niet bewegen.

‘Je bent al een echte vrouw.’ Hij hijgt licht.

‘En vrouwen moeten gestreeld worden, vind ik. Mannen moeten lief zijn voor vrouwen.’

Zij reageert niet en kijkt strak voor zich uit. Wat moet ze doen?

Dan slaat hij een arm om haar heen en trekt haar met lichte druk tegen zich aan. ‘Kom mee naar boven,’ fluistert hij. ‘We hebben nog tijd voordat Tineke terug is en je zal er geen spijt van krijgen. Ik zal lief voor je zijn. Dat beloof ik je.’

Else rukt zich los en staat snel op van haar stoel, die met een klap achterover valt. ‘Nee,’ zegt ze met harde stem.

‘Wacht nou even, liefje,’ zegt oom Frans. ‘Ben je bang omdat het je eerste keer zou zijn? Dat snap ik. Maar dat komt goed. Laat het maar aan mij over. Ik zou vereerd zijn als ik je zou mogen inwijden in de liefde.’

Else draait zich om en loopt weg, de kamer uit. Haar schrift en tas zijn nog binnen, het maakt haar niet uit. Met grote passen beent ze door de gang, opent de buitendeur en rent bijna vallend de straat op.

‘Maar je moet een voldoende voor wiskunde halen,’ stelt Linda, Elses moeder, die avond, als ze met zijn drieën zitten te eten en haar dochter haar verteld heeft dat ze niet meer naar bijles wil. ‘Of minstens een vijf, anders ga je niet over.’

‘Dan ga ik maar niet over. Ik ga niet meer. Ik snap het toch niet. Ik ga gewoon niet meer.’

‘Waarom zou je ook?’ lacht Jeroen, haar vader. ‘Je hebt andere kwaliteiten. Je ziet er verrotte goed uit bijvoorbeeld. Om maar iets te noemen.’

‘Doe jij niet zo idioot.’ Linda steekt haar middelvinger naar hem op. ‘Wat is dat voor bullshit?’

‘Een man wordt beoordeeld op wat hij presteert, een vrouw op hoe ze eruitziet. Dat is van alle tijden. Wat je ook emancipeert. Ze vindt vast een rijke echtgenoot. Van mij hoeft ze niet naar bijles wiskunde.’

‘Je bent een seksistische malloot,’ zegt zijn vrouw.

‘Vast. Maar let maar op hoe het loopt,’ antwoordt hij. ‘Let maar op.’

Ik ben een lijf

Scan de QR-code
of klik hier

(Else)

ik ben een lijf
en een gezicht
mooi en strak zijn
is mijn plicht
ik moet verleiden
mijn benen spreiden
voor het in stand houden
van de soort
dat is zoals het gaat
dat is zoals het hoort

ik besta opdat de heren
me kunnen begeren
ik ben wat je ziet
meer is het niet
ik heb geen missie
geen talent

ik word aanbeden
en verwend
door verlaafden
aan mijn lijf
zolang ik mooi
en gewillig blijf
ben ik geliefd
en heb ik macht
ik moet lief zijn
gewillig en zacht
dag en nacht
dag en nacht

als ik ouder ben
en al iets versleten
word ik in een hoek gesmeten
dan is het klaar
en sterven maar
zo gaat het al sinds heugenis
emancipatie ten spijt
het is de realiteit
het is hoe het is

ik ben een lijf
en een gezicht
mooi en strak zijn
is mijn plicht
ik moet verleiden
mijn benen spreiden
voor het in stand houden
van de soort
dat is zoals het gaat
dat is zoals het hoort

Verder lezen?

Benieuwd naar het hele verhaal en wil je verder lezen?

KLIK DAN OP DE ONDERSTAANDE LINK

<https://uitgeverijvogelvrij.nl/boek/?id=hersenspingsels>

Over Uitgeverij Vogelvrij

Uitgeverij Vogelvrij publiceert boekjes, zowel in fysieke vorm als digitaal, met de lengte en de amusementswaarde van speelfilms, die beogen net zo toegankelijk te zijn als audiovisuele producties. De boekjes hebben vaak minder tekst dan een standaardroman en kunnen voorzien zijn van plaatjes, foto's, tekeningen of audio- of videofragmenten, die zelfs in het geval van een papieren boek met QR-codes op een smartphone of een tablet direct beluisterd en bekeken kunnen worden. Lezen en kijken of lezen en luisteren.

Uitgeverij Vogelvrij wil inspelen op een nieuwe wereld en kiest ervoor meer een contentfabriekje in het algemeen dan alleen een uitgever van boeken te zijn. Het gaat om het opbouwen van een fonds van verhalen en formats, uitgegeven als boekjes en daardoor auteursrechtelijk beschermd, die vaak in basis geschikt zijn voor een audiovisuele productie, ten behoeve van media die de behoefte hebben aan een constante stroom van content.

Informatie over de uitgeverij en/of deze titels is ook te vinden op de website www.uitgeverijvogelvrij.nl of kan per mail worden opgevraagd: info@uitgeverijvogelvrij.nl.

Let op: digitale edities zijn veel milieuvriendelijker en veel goedkoper dan papieren versies.

Op onze website kost elk e-boek maar 4 euro. En voor 25 euro heb je er zelfs 12. Het voordeel van e-boeken is dat je ze kunt lezen op een e-reader, maar ook op een smartphone, een laptop of een tablet. Nog afgezien van de enorme aanslag die papieren boeken doen op het milieu heeft digitaal lezen naast de gunstige prijs nog veel meer voordelen: je kunt lezen in het donker, je hoeft geen zware boeken mee te slepen, je kunt gemakkelijk passages of namen opzoeken en je kunt de letters groter of kleiner maken.

